
Urineweginfecties bij kwetsbare ouderen

Product: eindwerk Bachelor in de verpleegkunde 2023-2024

Voorkomen

Deze brochure geeft informatie over urineweginfecties bij kwetsbare ouderen. Daarnaast geeft deze brochure een antwoord op een aantal veel gestelde vragen en tips om urineweginfecties te voorkomen.

Urineweginfecties nr 2 van de meest voorkomende infecties bij kwetsbare ouderen !

**Antimicrobiële resistentie
is één van de grootste bedreigingen voor de
wereldgezondheid !**

**Te snel urine stikken leidt tot
onterecht antibiotica gebruik
en ontstaan van antimicrobiële
resistentie**

Antimicrobiële resistentie (AMR):

- Dat wil zeggen dat bacteriën niet meer (goed) kunnen worden gedood of geremd door antibiotica, wat erin resulteert dat een echte infectie niet meer goed reageert op antibiotica. Tenslotte wordt de werkelijke oorzaak van de klachten bij de bewoner niet aangepakt als er ten onrechte een UWI wordt vastgesteld.

Antibiotica kunnen bijwerkingen hebben :

- diarree
- interactie met eigen medicatie
- misselijkheid

**Urinstikken:
alleen in opdracht
van de arts !**

Hoe stellen we een urineweginfectie vast?

Een urineweginfectie bij kwetsbare ouderen vaststellen is niet zo gemakkelijk.

Om een juiste diagnose van een UWI te bekomen, moet er gekeken worden naar de **klinische symptomen van een UWI in combinatie met een urinecultuur**

Enkel de urinekweek kan ook geen UWI aantonen!
Een urinekweek kan de arts helpen om te bepalen welke AB gestart kan worden bij de kwetsbare ouderen met een UWI.

Een arts kan een UWI vaststellen enkel op basis van de klachten !

Als de arts een urinestaal wenst dan is het belangrijk om deze correct af te nemen.

Download : staal afname (kaartjes)

Goede observatie en uitsluiten van andere oorzaken is belangrijk voor een juiste diagnose. De verpleegkundige, zorgkundige en naaste zijn essentieel hierbij.

Met een urinestick kun je een UWI **NIET** aantonen! Je kan vaststellen of er bacteriën in de urine zitten. **MAAR** ouderen hebben vaak bacterie in hun urine! **OOK** als zij géén UWI hebben. Een positieve uitslag betekent dus niet dat iemand een UWI heeft!

Wat zijn de klinische symptomen van een UWI bij kwetsbare ouderen?

- Pijn/ moeite bij plassen (dysurie)
- Vaker moeten plassen (pollakisurie)
- Aandrang hebben om te plassen (mictiedrang)
- Nieuwe/toegenomen urine-incontinentie; niet kunnen ophouden van urine
- Zichtbare etterige afscheiding ter hoogte van urinebuis
- Pijn in de flanken of gevoeligheid schaamstreek

Algemene infectie klachten

- koorts
- koude rillingen

Atypische symptomen

- acute verwardheid
- (toegenomen) agitatie, onrust
- algemene malaise of verzwakking
- zichtbaar bloed in de urine

TIPS

Algemene handhygiëne is belangrijk bij alle typen infecties.

Genitale hygiëne.

Het is aan te bevelen om na het toilet gebeuren van voor naar achter te reinigen, zo verhinder je het reizen van de E. coli bacterie naar de blaas.

Onmiddellijk reageren op aandrang om te plassen, reageer op wiebel gedrag indien cognitieve problematiek

Mictie training: om de 2 à 3 uur naar toilet (plasdagboek kan hierbij helpen)

Toilethouding kan risico op lagere UWI's verminderen.

- Zittend urineren
- Ontspannende houding
- Voetbankje
- Niet persen, maar op het einde rol techniek op buik (volledig ledigen blaas)
- Neem tijd

Voldoende vocht intake

- Aanbieden drank
- Glas of beker op voorhand vullen
- Variatie in drank
- Open fles op voorhand
- Waterijsje

Algemene gezondheid tips

- Voldoende rust, nachtrust
- Lichaamsbeweging
- Voldoende inname voedingsstoffen
- Aandacht andere medische aandoeningen bv. diabetes; ontstekingsziektes

Wat is een urineweginfectie?

Een urineweginfectie is een bacteriële infectie die voorkomt in de urinewegen. De meest voorkomende bij ouderen is de blaasontsteking (cystitis). E-coli is vaak de oorzaak van deze infectie.

E. coli is een bacterie die verblijft in ons maag-darmstelsel, zij behoort tot ons natuurlijke darmmicrobioom. Binnen dit stelsel zijn ze onschadelijk. Als ze echter van daaruit naar andere organen reizen, kunnen ze ziekten veroorzaken (urineweginfectie).

Wat is darmmicrobioom?

In de volksmond "darmflora", dit zijn bacteriën die zich in de darm bevinden en spelen een essentiële rol in onze gezondheid. Ze ondersteunen de spijsvertering, maken vitamines aan, zetten medicijnen om, neutraliseren giftige stoffen en zijn belangrijk voor het immuunsysteem.

Enkele risicofactoren die urineweginfecties in de hand kunnen werken bij kwetsbare ouderen.

- Het immuunsysteem bij ouderen neemt af naarmate de leeftijd. Dit maakt onze kwetsbare ouderen gevoeliger voor infecties, waaronder urineweginfecties.
- Bij ouderen kunnen de urinewegen veranderd zijn: Verminderde blaasfunctie, vergrote prostaat bij mannen, hormonale veranderingen bij vrouwen kunnen de doorstroming van urine beïnvloeden en risico op urineweginfecties vergroten.
- Het gebruik van een urinesonde (katheter) bv bij staalafname verhoogd risico op urineweginfecties, via de sonde kunnen bacteriën in de blaas geraken.
- De algemene gezondheidsproblemen zoals diabetes, nierproblemen, cognitieve stoornissen, incontinentie of verminderde mobiliteit verhogen risico op urineweginfecties.
- Geneesmiddelen kunnen urineweginfecties in de hand werken.

Veelgestelde vragen

De urine is anders van kleur en heeft een zéér sterke geur, is dit een symptoom van UWI?

NEEN. Dit kan wel in verband gebracht worden voor uitdroging (dehydratatie) en vochtinname is belangrijk bij het voorkomen van UWI.

De laatste tijd is er meer verwardheid. Is dit een urineweginfectie?

NEEN.. Verwardheid en/of delier is geen typisch symptoom van een UWI, maar in praktijk merken we dat het vaak samen loopt. Belangrijk is dat we andere oorzaken niet uitsluiten zoals bv. interactie van medicatie, pijn, postoperatieve periode, alcohol, uitdroging. Of is de verwardheid een deel van een dementie proces?

Is een urineweginfectie gevaarlijk?

Een UWI wordt vaak gezien als een klein probleem, maar het kan levensbedreigend zijn indien niet tijdig gediagnosticeerd en daarom is het belangrijk dat we samenwerken om symptomen te herkennen. Nog beter is het voorkomen door preventieve maatregelen te nemen.

Help het drinken van cranberry sap tegen urineweginfectie bij kwetsbare ouderen?

NEEN, wetenschappelijk is er bewezen dat dit niet helpt, maar het heeft wel een positief effect op dehydratatie.

Wat bedoel je met plasdagboek?

Het plasdagboek is een hulpmiddel bij observaties. Een goed bijgehouden plasdagboek kan men een objectief beeld krijgen van drink- en plasp gewoontes van de ouderen. Als een dagboek van toepassing is bespreekt u dit het best met verplegend/ verzorgend personeel.

Voor behandeling van urineweginfecties verwijzen wij naar uw arts.

Bent u geprikkeld naar dieper wetenschappelijke informatie?
Graag delen wij u onze Bachelor proef via de
QR- code.

Copyright : canva (2024).